

Forskrift om fettutskillere

Melhus kommune

Innhold

Hjemmelsgrunnlag	3
Kapittel 1. Innledende bestemmelser	3
§ 1-1. Formål	3
§ 1-2. Definisjoner.....	3
§ 1-3. Virkeområde	4
Kapittel 2. Generelle bestemmelser	5
§ 2-1. Ansvar for fettutskillere	5
§ 2-2. Søknadsplikt.....	5
§ 2-3. Behandling av søknad	5
§ 2-4. Nedleggelse og eierskifte	6
§ 2-5. Varslingsplikt	6
Kapittel 3. Tilsyn og sanksjoner.....	7
§ 3-1. Kommunens tilsyn	7
§ 3-2. Tvangsmulkt	7
Kapittel 4. Tekniske krav	8
§ 4-1. Utførelse.....	8
§ 4-2. Tilknytning til avløpsnett	8
§ 4-3. Sanitæravløpsvann og overvann	8
§ 4-4. Krav til bruk av vaske- og avfettingsmidler	9
§ 4-5. Krav til avløpsvannets beskaffenhet	9
§ 4-7. Kontrollkum og prøvetaking.....	9
Kapittel 5. Drift, vedlikehold og dokumentasjon.....	10
§ 5-1. Tømming.....	10
§ 5-2. Drift, vedlikehold og kontroll	10
§ 5-3. Dokumentasjon	11

Hjemmelsgrunnlag

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften):

- § 15A-4 påslipp til offentlig avløpsnett
- § 15A-7 forholdet til eksisterende utslipp

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven):

- § 7 plikt til å unngå forurensning
- § 9 forskrifter om forurensning
- § 49 opplysningsplikt
- § 50 rett til granskning
- § 51 pålegg om undersøkelse
- § 52 godkjenning av laboratorier og analysemetoder
- § 73 tvangsmulkt ved forhold i strid med loven)
- § 74 umiddelbar gjennomføring ved forurensningsmyndigheten

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1. Formål

Lokal forskrift om fettutskillere skal sikre at fett fjernes ved kilden for å unngå problemer i avløpsanleggene. Den skal også sikre at fettutskillere driftes riktig, slik at de virker etter hensikten.

§ 1-2. Definisjoner

- 1) *Avløpsvann:* Både sanitært og industrielt avløpsvann og overvann.
- 2) *Fettholdig avløpsvann:* Avløpsvann som inneholder vegetabilsk og/eller animalsk fett.
- 3) *Frityrfett:* Fett som brukes til fritering av mat.
- 4) *Fettutskiller:* Innretning som skiller ut fett fra avløpsvann. Installasjonen består av slamfang, fettutskiller og prøvetakingspunkt.
- 5) *Påslipp:* Tilførsel av avløpsvann til offentlig avløpsnett.
- 6) *Sanitært avløpsvann:* Avløpsvann som i hovedsak skrives seg fra menneskers stoffskifte og fra husholdningsaktiviteter, herunder avløpsvann fra vannklosett, kjøkken, bad, vaskerom og lignende.
- 7) *Ansvarlig:* Den som driver virksomhet på eller innehar eiendom der det eksisterer eller er aktuelt å ha påslipp av avløpsvann.

- 8) *Sedimenterbart materiale*: Partikler som er tyngre enn vann og vil legge seg på bunnen. For eksempel kaffe-grut, sand, matrester og lignende.

§ 1-3. Virkeområde

Denne forskriften gjelder for alle virksomheter i Melhus kommune som har påslipp av fettholdig avløpsvann til det offentlige avløpsnett. For nyetableringer gjelder kravet om fettutskiller umiddelbart. For eksisterende virksomheter gjelder forskriftens bestemmelser fra og med seks måneder etter forskriftens ikrafttredelse.

Virksomheter som omfattes av kravet er:

- Bedrifter som produserer eller frembyr fettholdige næringsmidler (slakterier, meierier, bakerier, ferdigmatprodusenter/catering, stormarkeder med ferskvaredisk etc.)
- Spisesteder som restauranter, kafeer, gatekjøkken, kantiner etc.
- Institusjoner og lignende med kantine/kjøkken.
- Annen virksomhet som har vesentlig påslipp av fettholdig avløpsvann.

Kapittel 2. Generelle bestemmelser

§ 2-1. Ansvar for fettutskillere

Påslipp av fettholdig avløpsvann og installering av fettutskillere er et søknadspliktig tiltak som skal godkjennes av Melhus kommune.

Det skal søkes kommunen om tillatelse ved påslipp til kommunalt nett. Dette gjelder ny virksomhet, eksisterende virksomhet som omfattes av § 1-3, samt ved bruksendringer av eksisterende bygninger.

§ 2-2. Søknadsplikt

Ved etablering av nye påslipp eller økning av eksisterende påslipp av fettholdig avløpsvann, skal den ansvarlige søke kommunen om tillatelse, jf. forurensningsforskriften § 15A-4, fjerde ledd. Søknaden om tillatelse til påslipp skal inneholde:

- Informasjon om produksjonen ved virksomheten
- Detaljert informasjon om renseløsning med tegninger og dimensjonering
- Kart over virksomheten
- Hvor renseløsningen skal plasseres
- Kopi av avtale med firma for regelmessig tømning og vedlikehold av fettutskilleren. Avtalen skal være underskrevet av begge parter.

Søknad skal underskrives av virksomheten/abonnenten og av godkjent foretak for utførelse av installasjonen i henhold til kommunens abonnementsvilkår for vann og avløp.

§ 2-3. Behandling av søknad

Kommunen kan under behandling av søknaden fastsette krav som fraviker påslippskrav, fastsette krav til påslippsted eller nekte etablering av påslipp. Når kommunen avgjør om det skal fastsettes andre krav, skal det legges vekt på de driftsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

§ 2-4. Nedleggelse og eierskifte

Dersom virksomheten nedlegges eller stanses, skal den ansvarlige senest en måned på forhånd gi melding til kommunen.

Dersom bedriften overdras til ny eier, skal den ansvarlige varsle kommunen senest en måned før eierskifte. Hvis virksomheten har vært stanset i mer enn 2 år, kan kommunen kreve at det søkes om ny tillatelse jf. forurensningsloven § 20, tredje ledd.

§ 2-5. Varslingsplikt

Dersom det oppstår akutte utslipp eller andre ekstraordinære forhold knyttet til fettholdig avløpsvann, skal den ansvarlige varsle kommunen umiddelbart.

Kapittel 3. Tilsyn og sanksjoner

§ 3-1. Kommunens tilsyn

Kommunen skal ha uhindret adgang til eiendom der forurensning kan oppstå eller har oppstått. Kommunen kan kreve å få lagt fram og granske dokumenter og annet materiale som angår fettutskilleranlegget og driften av dette.

§ 3-2. Tvangsmulkt

For å sikre at bestemmelsene i denne forskriften blir gjennomført, kan kommunen treffe vedtak om tvangsmulkt, i medhold av forurensningsloven § 73, jf. Forurensningsforskriften § 41-6.

Kapittel 4. Tekniske krav

§ 4-1. Utførelse

Fettutskilleren skal dimensjoneres og installeres i henhold til gjeldende Norsk standard. Se NS-EN 1825-1 og NS-EN 1825-2. Utskinneren skal også være CE-merket, i tråd med anbefalinger gitt i VA/Miljø-blad nr. 23.

Installasjon skal gjøres av godkjent foretak med nødvendige faglige kvalifikasjoner for arbeidet. Kommunen kan kreve dokumentasjon på at dette er oppfylt.

§ 4-2. Tilknytning til avløpsnett

Fettholdig spillvann som inneholder sedimenterbart materiale skal passere slamavskiller før det går inn på fettutskilleren. Disse komponentene kan enten være adskilt, eller sitte i samme enhet. Fjerning av grovere partikler gjøres før fettutskiller.

Alkalisk reagerende spillvann som inneholder fett skal nøytraliseres før det ledes til fettutskiller. Se § 4-5. for tillatte pH-verdier. Spillvannet kan for eksempel bli alkalisk grunnet bruk av enkelte vaskemidler.

Dersom lokalt avløpsnett er separatsystem, skal avløp fra fettutskiller knyttes til spillvannsledning.

§ 4-3. Sanitæravløpsvann og overvann

Følgende skal ikke ledes til fettutskiller:

- Avløp fra WC og andre sanitærinstallasjoner, oppvaskmaskiner, kjølevann etc.
- Overvann, f.eks. fra taknedløp
- Oljeholdig avløpsvann fra bilvaskeplasser, bilgarasjer, bilverksteder etc.
- Større konsentrerte fettmengder som for eksempel frityrfett. Frityrfett skal samles opp og leveres til godkjent mottak.
- Fettnedbrytende mikroorganismer og enzymer
- Sedimenterbart materiale. Dette skal fjernes i egen slamavskiller før fettutskiller.

§ 4-4. Krav til bruk av vaske- og avfettingsmidler

Virksomheten skal i en rimelig utstrekning gå i dialog med sine leverandører og eventuell annen kompetanse på området for å optimalisere kjemikaliebruken med sikte på lavere fettutslipp. Noen vaskekjemikalier kan redusere fettutskilleranleggets rensfunksjon og dermed gi uheldige virkninger på avløpsnettet.

§ 4-5. Krav til avløpsvannets beskaffenhet

- Fettinnholdet i utløpet fra fettutskiller skal ikke overstige 150 mg/L, målt som totale hydrokarboner.
- Vanntemperaturen i utløpet skal ikke overstige 30 C.
- pH-verdien i utløpet skal ligge mellom 6 og 10.

§ 4-6. Forholdet til utslippskrav gitt av Fylkesmannen eller miljødirektoratet

For virksomheter som har egne utslippstillatelser fra enten miljødirektoratet eller Fylkesmannen, skal disse kravene betraktes som uavhengig av kommunens krav. I henhold til forurensningslovens § 7 skal virksomheten unngå unødvendig forurensning, selv om kravene fra Miljødirektoratet eller Fylkesmannen overholdes.

Denne paragrafen kommer til anvendelse også for de komponenter som ikke er regulert av Miljødirektoratet eller Fylkesmannen, eller dersom ny teknologi gjør det mulig å senke påslippet ytterligere, innenfor rimelige kostnader for den ansvarlige.

§ 4-7. Kontrollkum og prøvetaking

Umiddelbart nedstrøms utskilleren skal det være en lett tilgjengelig inspeksjons- og kontrollkum som gir mulighet for å ta representative prøver av avløpsvannet. Kummen skal være produsert i henhold til gjeldende Norsk standard NS-EN 1825. Den skal også være tilgjengelig for inspeksjon til enhver tid.

For fettutskillere gjennomføres prøvetaking av temperatur ut fra utskiller ved full drift. Kommunen kan kreve at det skal tas representative prøver fra kontrollkum, jf. § 51 i forurensningsloven.

Kapittel 5. Drift, vedlikehold og dokumentasjon

§ 5-1. Tømming

Regelmessig tømming og rengjøring er av avgjørende betydning for fettutskillerens effekt.

Fettutskilleren skal tømmes minst 4 ganger per år og hyppigere dersom fettvolumet overstiger produsentens oppgitte terskelverdi. Det kan søkes om dispensasjon fra kravet dersom det dokumenteres at akkumulert mengde fett er liten over tid.

Den ansvarlige skal inngå tømmeavtale med et tømmefirma for regelmessig tømming tilpasset behovet. Det skal til enhver tid foreligge gyldig tømmeavtale. Der det er slamfang skal tømmeavtalen også omfatte tømming av dette. Kommunen kan gi pålegg om endring av tømmehyppigheten ved behov.

Tømmeavtalen skal:

- Beskrive tømmehyppighet.
- Inneholde krav om at innsamlet fett og slam skal leveres til godkjent mottak.
- Beskrive at kommunen skal varsles av tømmefirmaet dersom tømming ikke tillates av virksomheten.
- Beskrive at tømming skal foretas selv om det ikke bestilles fra virksomheten.

Opplysninger om dato for hver tømming og hvem som utførte tømmingen, skal føres inn i driftsjournalen for anlegget.

§ 5-2. Drift, vedlikehold og kontroll

Drift, vedlikehold og kontroll av fettutskiller skal utføres etter leverandørens anvisninger.

Minimum én gang per år skal det utføres en tilstandskontroll av fagkyndig. Den ansvarlige skal sende kopi av rapporten til kommunen. Komplette prosedyre er gitt i VA/Miljø-blad nr. 23. Tilstandskontrollen skal minimum bestå av følgende:

- Tømming/rengjøring av utskiller.
- Materialkvalitet (visuell vurdering etter at fettutskiller er rengjort og tømt).
- Kontroll av vannmengder (dimensjoneringsgrunnlag).
- Kontroll av våtvolum (oppholdstid).
- Kontroll av slamfang.
- Kontroll av prøvetakingskum

- Tilbakefylling av rent vann.

Driftskontroll og rengjøring kan utføres i forbindelse med tømning av fettutskiller. Spylevann fra rengjøringen som inneholder fett og kjemikalier skal ikke slippes ut på det kommunale avløpsnett, jf. § 4-5. Dette spylevannet skal leveres til godkjent mottak.

§ 5-3. Dokumentasjon

Den ansvarlige skal sende kopi av tømme- og inspeksjonsrapporter til kommunen etter hver tømning.

Den ansvarlige skal kunne dokumentere at kravene i denne forskriften overholdes. Aktuell dokumentasjon er:

- Drifts/serviceavtale med anleggsleverandør eller annet firma
- Driftsinstruks og driftsjournaler
- Tømme- og inspeksjonsrapporter
- Kvittering fra mottak for fett og slam
- Analyserapporter